

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 sierpnia 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że R. L. jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o.

1. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, tj. ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym oraz ubezpieczeniu wypadkowemu od dnia 30.09.2019 r.

2. Miesięczne podstawy wymiaru składek z tego tytułu wynoszą:

a. na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe oraz wypadkowe)

za 9/2019 r. –95,30 złotych

za 10-12/2019 r. –2859,00 złotych

za 01-12/2019 r. –3136,20 złotych

za 01-07/2021 r. –3155,40 złotych

b. na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne

za 09-12/2019 r. –3803,56 złotych

za 01-12/2020 r. –4026,01 złotych

za 01-07/2021 r. –4242,38 złotych

c. na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy

za 9/2019 r. –95,30 złotych

za 10-12/2019 r. –2859,00 złotych

za 01-12/2019 r. –3136,20 złotych

za 01-07/2021 r. –3155,40 złotych

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w sytuacji posiadania przez jednego wspólnika większości udziałów, a przez drugiego 10 z tych udziałów (wspólnik iluzoryczny), z perspektywy norm prawa ubezpieczeń społecznych tego rodzaju spółkę należy traktować jak spółkę jednoosobową. Stanowisko to potwierdza wyrok SN z 3.08.2011 sygn akt I UK 8/ 11.

R. L. jest (...) Sp. z o.o. posiadającym zdecydowaną większość udziałów w spółce, bo 90%, a w konsekwencji zdecydowaną większość głosów na zgromadzeniu wspólników. Zatem jest wspólnikiem dominującym, a więc faktycznie osobą decyzyjną w spółce. Jego pozycja jako wspólnika większościowego ma zasadniczy wpływ na działalność spółki, biorąc pod uwagę, że zgodnie z przepisami ustawy z 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1526 ze zm.), uchwały dotyczące działalności spółki z ograniczoną odpowiedzialnością są podejmowane co do zasady bezwzględnie większością głosów. W takim układzie właścicielskim może on samodzielnie podejmować uchwały dotyczące spółki. Najważniejsze decyzje dotyczące spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w tym co do kierunków jej działalności, zmiany umowy spółki, jej rozwiązania, zbycia przedsiębiorstwa itd. wymagają uchwały zgromadzenia wspólników. Udział drugiego wspólnika A. D. (1) jest w istocie iluzoryczny.

W konsekwencji w tym stanie rzeczy w spornym okresie skoro de facto bycie współnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością stanowi dla niego jedyny tytuł do ubezpieczeń, zobowiązany jest rozliczać należne składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy od podstaw wskazanych w sentencji decyzji.

/ decyzja k. 134-126 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w części w jakiej dotyczy podlegania ubezpieczeniom społecznym od 01.02.2020r. oraz podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy za okres od lutego 2020 do lipca 2021 r. wniósł R. L. reprezentowany przez adwokata.

Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6 pkt. 4, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4, art. 18 ust. 8 i 9, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz art. 104 ust. 1, art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W uzasadnieniu wskazanego zarzutu odwołujący podniósł iż spółka powstała dn 28.11.2019 r. wraz z wpisem do KRS i początkowo funkcjonowała jako spółka jednoosobowa. Następnie w dniu 28.02.2020 r. doszło do zbycia 10 udziałów o wartości 500 zł na rzecz A. D. (2). Od tego dnia spółka przestała mieć charakter jednoosobowy a obowiązku ubezpieczenia społecznego R. L. ustał. Zatem w spornym okresie od lutego 2020 ubezpieczony nie był jedynym (...) Sp. z o.o. i z tego powodu nie był obowiązany do opłacenia z tego tytułu składki na ubezpieczenie społeczne.

Mając powyższe na uwadze skarżący wniósł o zmianę w.w. decyzji i ustalenie, że R. L. nie podlega od stycznia 2020r. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako współnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, a w konsekwencji, iż podstawa wymiaru składek za ww. okres wynosi 0 zł. Nadto o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

/ odwołanie k. 3-8/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji utrzymując iż w ocenie organu rentowego zbycie udziałów w spółce miało na celu obejście przepisów prawa i uniknięcie obowiązku ubezpieczeń społecznych.

/ odpowiedź na odwołanie k. 25-26/

W toku procesu strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe, dodatkowo pełnomocnik ZUS wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

/ stanowiska procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022. 00:45:27-00:58:30/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. w świetle wpisu do KRS powstała w dniu 30.09.2019 r. mocą aktu założycielskiego (akt notarialny Repertorium A nr 6486/2019) sporządzonego przed notariuszem W. S.. Przedmiotem działalności spółki w świetle jej aktu zawiązania była min. działalność związana z oprogramowaniem, zarządzaniem urządzeniami informatycznymi i pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych przetwarzanie danych zarządzanie stronami internetowymi, działalność portali internetowych.

Kapitał zakładowy dzielił się na 100 równych i niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej po 50,00 zł każdy.

Wszystkie 100 udziałów w kapitale zakładowym Spółki o łącznej wartości nominalnej 5000 zł zostały objęte przez R. L., który pokrył je wkładem pieniężnym w kwocie 5000 zł równym wartości nominalnej obejmowanych udziałów. W skład jednoosobowego zarządu Spółki wchodził R. L. –Prezes Zarządu.

/ bezsporne akt notarialny z 30.09.2019 r. k. 13-15, k. 150-156, 70-80 akt ZUS odpis z KRS k. 9-12/

Od 30.09.2019 r. ubezpieczony R. L. został zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego jako jedyny wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i w związku z tym był zobligowany rozliczać należne składki na ubezpieczenia społeczne ubezpieczenie, zdrowotne Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy.

/ bezsporne, dane o zgłoszeniach ubezpieczonego k. 118 akt ZUS, dane ubezpieczonego o podstawach wymiaru składek k. 112- 116akt ZUS, druk (...) k 96-/

Zgodnie z umową sprzedaży udziałów zawartą 25.01.2020 r. pomiędzy R. L. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. zamieszkałym w T. ul (...) T., a A. D. (2) zamieszkałą pod tym samym adresem R. L. sprzedał ww. 10 udziałów w kapitale zakładowym spółki o łącznej wartości nominalnej 500 zł za cenę 500 zł. Powyższa zmiana została ujawniona w KRS.

/ bezsporne, umowa sprzedaży k. 16-17 k. 148-150 odpis z KRS k. 9-12, kopia listy wspólników z dnia 28.02.2020 k. 24 akt ZUS, kopia postanowienia k. 22-23 akt ZUS/

W związku ze wskazaną sprzedażą ubezpieczony nie złożył w ZUS żadnych dokumentów wyrejestrujących jedynie zaprzestał opłacenia należnych składek.

/ bezsporne/

A. D. (2) jest jedynym pracownikiem spółki (...) Sp. z o.o. zatrudnionym na ¼ etatu. Decyzje w przedmiocie jej zatrudnienia podjął R. L. z początkiem 2020 r.

/bezsportne zeznania świadka A. D. (2) protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:05:22-00:26:50

WW na stałe mieszkała w Belgii. W Polsce nie miała stałego miejsca zamieszkania. Mieszka wspólnie z R. L. od kilku lat. Zna go na gruncie towarzyskim od 2015 r. Przed zatrudnieniem i nabyciem udziałów nie prowadziła z nim żadnych interesów.

/ zeznania świadka A. D. (2) protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:05:22-00:26:50 zeznania wnioskodawcy R. L. protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r 00:29:51-00:44:46/

(...) Sp. z o.o. reprezentuje właściciel R. L. w ramach zarządu jednoosobowego. WW. podpisuje wszystkie dokumenty. A. D. (2) nigdy żadnej decyzji samodzielnie nie podjęła i nie podpisała, ma tylko głos doradczy. Rozmawia z R. L. o sprawach związanych z firmą. Obecnie spółka zajmuje się wytwarzaniem oprogramowania komputerowego dla rynku europejskiego. Bazuje na współpracy z dwoma klientami w oparciu o umowy zawierane na okres stały.

/zeznania świadka A. D. (2) protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:05:22-00:26:50 zeznania wnioskodawcy R. L. protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r 00:29:51-00:44:46/

A. D. (2) brała udział w Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników z dnia 21.06.2021 r. przedmiotem którego było m.in rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego z działalności spółki za okres 30.09.2019 do 31.12.2020, podjęcie uchwały w przedmiocie podziału zysku osiągniętego za ten okres, podjęcie uchwały w przedmiocie udzielenia członkowi Zarządu spółki absolutorium za wskazany okres.

/ protokół Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) Sp. z o.o. z 21.06.2021 k. 18-19 k.98- 100 akt ZUS zeznania wnioskodawcy R. L. protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r 00:29:51-00:44:46 zeznania świadka A. D. (2) protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:05:22-00:26:50/

A. D. (2) nie przeprowadzała audytu przed zakupem udziałów. Nie pamięta za ile kupiła udziały, nie wiem jaki spółka ma kapitał zakładowy. Wskazuje, iż cena chyba była niższa niż wartość nominalna udziałów. Nie ma pojęcia skąd wynikała taka cena. Nie wie jaki był zysk spółki. Nie wie kiedy zakończył się zysk obrotowy spółki, nie wie jakie to były lata. Nie pamięta kiedy było ostatnie zwyczajne zgromadzenie spółki. Nie wie skąd pochodzi finansowanie spółki. Twierdzi, iż wspólnicy nie wnosili żadnych opłat na kapitał. Nie wie co spółka realizuje. Wie, że Spółka zajmuje się systemami komputerowymi, choć sama się nimi nie zajmuje. Wnioskodawca poinformował ją jak wszystko wygląda . Na chwilę obecną nie wie czy działalność przynosi zyski.

/zeznania świadka A. D. (2) protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:05:22-00:26:50/

A. D. (2) otrzymała dywidendę z zysku spółki za okres 2019-2021 , nie pamięta jaka to była kwota.

/ wyszczególnienie transakcji k.20-22, zeznania świadka A. D. (2) protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r. 00:05:22-00:26:50 zeznania wnioskodawcy R. L. protokół z rozprawy z dnia 28.03.2022 r 00:29:51-00:44:46/

Decyzją z dnia 5.03.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. określił zadłużenie R. L. z tytułu obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy za okres od stycznia 2020 do września 2020 r. Od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł odwołanie do sądu.

/ bezsporne, decyzja k. 119 -122 akt ZUS, kopia odwołania k. 30-28 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów w postaci dokumentów w tym zarówno znajdujących się w aktach sprawy jak i w aktach ZUS gdyż nie były kwestionowane przez żadną ze stron, nadto częściowo w oparciu o zeznania wnioskodawcy i świadka A. D. (2).

Sąd nie dał wiary twierdzeniom ww. w zakresie w jakim twierdzili, iż A. D. (2) jako wspólnik spółki miała wpływ na jej prowadzenie, nie była tylko wspólnikiem iluzorycznym. Podkreślić należy iż wskazanej tezie przeczą wyjaśnienia ich samych złożone w procesie. WW zgodnie przyznali że ww. jak wspólnik nie miała żadnego wpływu na decyzje podejmowane w firmie a co najwyżej głos doradczy. Ponadto sama A. D. przyznała iż

nie przeprowadzała audytu przed zakupem udziałów, nie pamięta za ile kupiła udziały, nie wie skąd wynikała ich cena, nie wie jaki spółka ma kapitał zakładowy, nie wie jaki był zysk spółki ile wynosiła dywidenda. Nie wie kiedy zakończył się zysk obrotowy spółki, nie wie jakie to były lata. Nie pamięta kiedy było ostatnie zwyczajne zgromadzenie spółki. Nie orientuje się skąd pochodzi finansowanie spółki. Twierdziła, iż wspólnicy nie wnosili żadnych opłat na kapitał. Nie wie co spółka realizuje. Wie że Spółka zajmuje się systemami komputerowymi, choć sama się nimi nie zajmuje. Pojęcie o działalności spółki ma tylko z przekazów wnioskodawcy. W ocenie Sądu wszystkie wskazane okoliczności w sposób jednoznaczny potwierdzają A. D. (2) żadnej funkcji w spółce nie sprawuje , w żaden sposób nie angażuje się w jej działalność, nie ma żadnej wiedzy w tym przedmiocie a nabycie przez nią udziałów w spółce miało charakter stricte pozorny.

Oceny tej nie zmienia okoliczność iż ww. brała udział w Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników z dnia 21.06.2021 r. i otrzymała dywidendę z zysku spółki za okres 2019-2021. Zdaniem sądu powyższe miało wyłącznie w sposób nieuprawniony uprawdopodobniać fakt rzeczywistego nabycia przez nią udziałów w spółce i pełnienia w niej określonej funkcji. Znamiennym jest jednak i sama A. D. nie umiała przywołać żadnych istotnych okoliczności, które były przedmiotem tego posiedzenia –powołać się na dane które w trakcie jego przebiegu ustalono, kwot dywidendy jakie jej wypłacono, zasad na jakich funkcjonuje spółka, co utwierdza sąd w przekonaniu, iż jej wyjaśnienia co do sprawowania funkcji wspólnika spółki od lutego 2020 r . są całkowicie niewiarygodne.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 423 t.j. dalej ustawa systemowa) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 12 ust. 1 ustawy).

Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się też wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej (art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Podkreślenia wymaga, iż ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności podlegają wyłącznie osoby fizyczne (w tym wspólnicy spółek osobowych i wyjątkowo jedyny wspólnik jednoosobowej sp. z o.o.). Osoby prawne (np. sp. z o.o., czy akcyjna) nie podlegają omawianym ubezpieczeniom – mogą występować jednak w roli płatnika. Z kolei wspólnicy spółek z o.o. (poza jednoosobową), czy akcyjnych podlegają ubezpieczeniom społecznym nie z tytułu bycia wspólnikiem (samo bycie wspólnikiem nie stanowi tytułu ubezpieczeniowego, chyba że jest to jednoosobowa sp. z o.o.), a z innych tytułów (umowy o pracę, umowy zlecenia itd.).

Okres podlegania obowiązkowi ubezpieczeń określa przepis art. 13 pkt. 4 ustawy systemowej, zgodnie z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona czy to pierwotnie na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej następnie zaś na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 10, z zastrzeżeniem ust. 2, należy do tych osób (art. 36 ust. 1, ust. 3, ust. 4 powołanej ustawy).

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 5a, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku. (art. 18 ust. 8)

Jednocześnie zgodnie z art. 18 ust. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu.

Natomiast podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe w/w osób, w myśl art. 20 ust. 1 wskazanej ustawy, stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenie rentowe, z zastrzeżeniem ust.2.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2020 rok Nr 1398) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Przy tym na podstawie art. 5 pkt 21 ustawy o świadczeniach, użyte w ustawie o świadczeniach określenie osoby prowadzącej działalność pozarolniczą, oznacza osobę, o której mowa w art. 8 ust. 6

ustawy systemowej. W konsekwencji, art. 5 pkt 21 ustawy o świadczeniach wyraźnie odsyła do ustawy systemowej w zakresie pojęcia osoby prowadzącej działalność pozarolniczą, które precyzuje – jako przepis szczególny – art. 8 ust. 6 ustawy systemowej. Przepis art. 8 ust. 6 ustawy systemowej definiuje osobę prowadzącą pozarolniczą działalność w zakresie zarówno ubezpieczeń społecznych, jak i ubezpieczenia zdrowotnego, co wyraźnie wynika z jego treści. Jako dwie odrębne podstawy uznania danej osoby za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się: w pkt 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych oraz w pkt 4) m.in. wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

W konsekwencji wspólnicy spółki jawnej a także komandytowej, partnerskiej i wspólnicy jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością stosownie do treści art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego jako osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które prowadzą działalność pozarolniczą.

Zgodnie z art. 81 ust. 2 w/w ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 litera "c" stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego włącznie z wypłatami z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 01 stycznia do 31 grudnia danego roku i jest miesięczna i niepodzielna. Powołany przepis stosuje się do składek należnych za okres od dnia 1 marca 2009 r.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna, oraz zgodnie z art. 69 ust 1 ustawy obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

W myśl art. 104 ust. 1 i art. 107 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę opłacają osoby prowadzące pozarolniczą działalność za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. i 2 ustawy o Funduszu Solidarnościowym do obowiązkowych składek na Fundusz stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące obowiązkowych składek na Fundusz Pracy. Składki na Fundusz płatnik składek oblicza się łącznie ze składkami na Fundusz Pracy w wysokości sumy stóp procentowych tych składek wykazuje w deklaracji rozliczeniowej w łącznej kwocie.

Zgodnie z art. 82 ust. 3 i 4 w/w ustawy jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednego z rodzajów działalności określonych w ust. 5, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana odrębnie od każdego rodzaju działalności, z zastrzeżeniem ust. 4. Jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednej spółki w ramach tego samego rodzaju działalności, o której mowa w ust. 5 pkt 1-5, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest odrębnie od każdej prowadzonej spółki.

Jak stanowi art. 87 ust.1 w/w ustawy osoby i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 80 ust. 2, art. 84, art. 85 i art. 86, są obowiązane, bez uprzedniego wezwania, opłacić i rozliczyć składki na ubezpieczenie zdrowotne za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianych dla składek na ubezpieczenie społeczne, a jeżeli do tych osób i jednostek nie stosuje się przepisów o ubezpieczeniu społecznym – w terminie do 15. dnia następnego miesiąca.

Kwestia sporna w przedmiotowej sprawie sprowadzała się do ustalenia czy wnioskodawca R. L. jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, tj. ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu od 30.09.2019 roku, a tym samym czy winien rozliczyć należne mu składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne Fundusz Pracy Fundusz

Solidarnościowy, od podstaw wymiaru wskazanych w treści zaskarżonej decyzji. Organ rentowy stał na stanowisku, że w ujęciu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się również wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, zaś na gruncie niniejszej sprawy w kontekście posiadania przez odwołującego 90 % udziałów (...) Sp. z o.o. R. L. winien być traktowany jak ww. Organ rentowy wskazywał, iż w zasadzie wnioskodawca był wspólnikiem jednoosobowym, gdyż udział A. D. (2) w spółce faktycznie bowiem miał charakter iluzoryczny.

Skarżący stał natomiast na stanowisku, iż legalną definicję spółki jednoosobowej zawiera art. 151 § 1 KSH. Natomiast spółka z udziałem własnościowym 90 ze 100 udziałów nie jest w rozumieniu przytoczonego przepisu spółką jednoosobową. Tym bardziej, że przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych czy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych nie zawierają owej definicji. Przytoczone ustawy nie zawierają także określenia jakim jest wspólnik iluzoryczny.

Z takim stanowiskiem w ocenie Sądu Okręgowego nie sposób się jednak zgodzić.

Na wstępie zauważyć należy iż, obowiązek ubezpieczenia wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu prawnego, a nie z prowadzeniem działalności gospodarczej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 września 2013 roku, sygn. akt II UK 36/13, Legalis nr 830688; z dnia 3 sierpnia 2011 roku, sygn. akt I UK 8/11, Legalis nr 458996; z dnia 9 czerwca 2010 roku, sygn. akt II UK 33/10, Legalis nr 317011; z dnia 12 lipca 2017 roku, sygn. akt II UK 295/16, Legalis nr 1668835). W powołanych orzeczeniach Sąd Najwyższy wskazywał, że jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym na podstawie tytułu określonego w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej. Sąd Najwyższy podkreślił, że z treści tego przepisu wynika, iż samo posiadanie statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością decyduje o podleganiu przez niego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej.

Co do posiadania statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Sąd Okręgowy pragnie zauważyć, iż decyduje o niej nie tyle fakt posiadania 100 % udziałów lecz fakt rzeczywistego podejmowania istotnych decyzji w praktyce jednoosobowo. Przy tym kwestia związana z posiadaniem określonej proporcji udziałów w spółce, która de facto powyższe zapewnia, była już wielokrotnie rozważana przez Sąd Najwyższy. Sąd ten nie sprecyzował pojęcia „niemal jedyny udziałowiec” lub „udziałowiec iluzoryczny”, co nasuwa pytanie, przy jakim stosunku udziałów w kapitale spółki, dominujący wspólnik staje się wspólnikiem niemal jedynym (zobacz wyrok i uzasadnienie SN z dnia 7.03.2018 I UK 575/16).

Pomimo występowania w spółce dwóch wspólników to zgodnie z interpretacją dokonaną przez Sąd Najwyższy w 3 sierpnia 2011 r. ((...) 8/11) w jednakowy sposób oceniana winna być sytuacja jedyne, jak i „niemal jedyne” wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Jeśli udział jednego ze wspólników wynosi 99/100, a drugiego 1/100 to udział tego drugiego jest udziałem iluzorycznym. Wspólnik, który posiada 99/100 udziałów jest de facto jedynym wspólnikiem spółki. Wspólnik jednoosobowej spółki z o.o. podlega ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, bo jego status właścicielski powoduje, że nie może skutecznie zawrzeć ze sobą ani umowy o pracę ani innej umowy o odpłatne zarządzanie majątkiem spółki, gdyż nie zachodzi przesłanka odpłatności pracy.

Jednocześnie uwzględniając zasadę powszechności ubezpieczeń społecznych należy przyjąć, że wspólnik dwuosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, który posiada część udziałów zapewniającą mu prawo do samodzielnego decydowania o wynikach zgromadzenia wspólników i niemal wyłączne prawo do zysku oraz który - wskutek pełnienia funkcji jednoosobowego zarządu - ma nieskrępowaną możliwość samodzielnego decydowania o bieżącej działalności spółki, podlega ubezpieczeniom społecznym, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą (art. 8 ust. 6 pkt 4 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.). /III AUa 2127/20 - wyrok SA Łódź z dnia 05-10-2021, wyrok SN z dnia 5 marca 2020

Oś sporu w niniejszym postępowaniu dotyczy tego, czy zasadnie status jedyne go wspólnika spółki z o.o. przypisano R. L., skoro posiadał on w okresie objętym zaskarżoną decyzją od lutego 2020 r. 90 % udziałów w spółce. Podkreślić przy tym należy iż sam stosunek udziałów wspólników w spółce oraz fakt pełnienia przez ubezpieczonego funkcji jedyne go członka zarządu spółki jest na gruncie rozpatrywanej sprawy bezsporny.

W ocenie Sądu Okręgowego uznać należy, że okoliczności ustalone w toku postępowania uzasadniają uznanie, że R. L. w analizowanym okresie winien być traktowany jako jedyny wspólnik spółki w rozumieniu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej. W badanym okresie był on wspólnikiem dominującym podejmującym wszystkie istotne i strategiczne decyzje przy jedynie głosie doradczym A. D. (2). Dysproporcja w ilości posiadanych udziałów przez wspólników spółki, fakt sprawowania zarządu przez ubezpieczonego jednoosobowo świadczy o tym, że wpływ drugiego wspólnika na sprawy spółki w istocie uznać należy za iluzoryczny lub symboliczny. Takie rozwiązanie nie stanowi oczywiście jakiegokolwiek naruszenia obowiązujących przepisów, ale uniemożliwia skuteczne uznanie, że wobec posiadania pewnych udziałów przez innego wspólnika nie istniał tytuł do podlegania ubezpieczeniom R. L. w rozpatrywanym okresie wobec braku jedyne go wspólnika spółki.

W podobnym tonie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 15 listopada 2018 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt III AUa 916/18 (Legalis nr 1880407), gdzie wskazał, że przyjęcie literalnej wykładni art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych prowadzi do naruszenia zasady powszechności ubezpieczeń społecznych i konstytucyjnej gwarancji każdego obywatela do zabezpieczenia społecznego. Wypełnieniem zaś tych gwarancji jest objęcie ubezpieczeniami społecznymi wspólnika dominującego - traktowanego na użytek prawa ubezpieczeń społecznych, jako jedyne go udziałowca. Warto odnotować, że powołane orzeczenie zapadło na gruncie stanu faktycznego, w którym jeden ze wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością posiadał 92 % jej udziałów zaś w rozpatrywanym przypadku wnioskodawca niewiele mniej bo 90 %. Jednak w stosowaniu prawa należy uwzględnić także cel i istotę wprowadzenia poszczególnych instytucji, jak i rzeczywiste funkcjonowanie określonych rozwiązań prawnych w praktyce. W sytuacji, kiedy jeden ze wspólników spółki posiada 90 % czy 92 % udziałów, zaś drugi 10 % lub 8 % udziałów, nie ma żadnej dowolności lub arbitralności w stwierdzeniu, że spółka jest de facto jednoosobowa. Nie ma tu bowiem nawet znaczenia ewentualna praktyka zarządzania spółką, lecz istniejący, potwierdzony w rejestrze, podział wpływów w spółce. W badanej sprawie niewątpliwie w przypadku różnicy zdań wspólników, R. L. miał pozycję zdecydowanie i przytłaczająco przeważającą względem drugiego wspólnika, a to ta okoliczność decyduje o zasadności przypisania spółce cechy jednoosobowej w rozumieniu powołane go przepisu. Ustalenie takie nie jest przejawem wykładni rozszerzającej, lecz celowościowej i systemowej. Wyklucza możliwość niepodlegania ubezpieczeniom przez wspólnika spółki w sytuacji, gdy wykonuje on określone zadania w jej strukturach.

Podkreślić nadto należy co na gruncie rozpoznawanej sprawy jest także znamienne, iż A. D. (2) powstając stricte pod jego wpływem nie miała nawet żadne go rozeznania w sprawach spółki. Będąc wspólnikiem, nie podejmuje żadne go decyzji, nie wie dzie nawet za ile nabyła udziały, jak funkcjonuje spółka ,jaki jest sposób jej finansowania z czego czy i jakie czerpie zyski, w jakiej wielkości wypacana jest dywidenda i jakie powyższe ma uzasadnienie. Iluzoryczny sposób wykonywania przez nią funkcji wspólnika niewątpliwie więc został wykazany. Brak jest zatem podstaw do skutecznego zakwestionowania dokonanej przez ZUS w zaskarżone j decyzji wykładni badane go przepisu.

W świetle powyższego należało zatem uznać, że wnioskodawca dysponując 90 % udziałów przedmiotowe j spółki był dominującym (prawie jedyne m) wspólnikiem spółki. Posiadane przez niego udziały stanowiły zdecydowan ą większość w stosunku do udziałów pozostałego wspólnika który nie miał żadne go wpływu na funkcjonowanie spółki.

Zgodnie z dyspozycją art. 17 ust. 3 ustawy systemowej, składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe ubezpieczeni nie wymienieni w ust. 1, między innymi osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą sami obliczają i przekazują co miesiąc do Zakładu.

Na mocy art. 46 ust. 1 w/w ustawy, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Z uwagi na treść przytoczonych przepisów oraz okoliczność, iż w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej wnioskodawca jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie dopełnił obowiązku opłacenia należnych składek – ich wysokość ustalona przez ZUS w procesie nie była kwestionowana - zaskarżona decyzja w pełni zatem odpowiada prawu.

Z tych względów, Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie jako bezzasadne oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. zasądzając od R. L. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 180,00 złotych – stosownie do treści § 9 ust. 2 w zw. z § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem

doręczyć pełnomocnikowi ubezpieczonego przez P.I.

J.L.